

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини

Електронний збірник матеріалів

**II Всеукраїнської науково-практичної
*Інтернет-конференції***

**«Підготовка майбутніх педагогів
до виховної діяльності
в освітньому просторі НУШ:
досвід, реалії, перспективи»**

15 травня 2024 року

Рівне – 2024

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи: електронний збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Рівне: РДГУ. 2024. 198 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 5 від 14 травня 2024 р.)

Вашій увазі пропонуються матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи».

Петренко О. Б.,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувачка кафедри теорії і методики виховання
Рівненського державного гуманітарного університету

ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ НУШ

Нова українська школа висуває нові вимоги до професійної підготовки майбутніх педагогів. Зростає попит на активну, впевнену особистість, яка творчо мислить, здатна перетворювати дійсність і готова вирішувати актуальні завдання інноваційними методами – педагога-лідера.

В умовах повномасштабної війни росії проти України концептуальною ідеєю підготовки майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі Нової української школи є розвиток соціального партнерства, самоуправління і волонтерської діяльності як ефективних засобів формування такої особистості педагога-лідера.

Волонтерство – добровільна діяльність, що здійснюється фізичними особами, без отримання заробітної плати, без просування по службі, заради добробуту та процвітання суспільства [2]. В «Загальній декларації волонтерів» сутність поняття «волонтерство» визначається як добровільний вибір людини, що відображає її особисті переконання та принципи, як активна участь у житті суспільства, що сприяє підвищенню якості життя людини й соціуму в цілому, й безпосереднього учасника цієї

діяльності, спрямована на розвиток справедливого і мирного суспільства [1].

В Україні особливого розвитку волонтерський рух набув у період Революції Гідності, піку ж свого розвитку набув нині – під час повномасштабної війни. Результатом надзвичайного піднесення, самовідданої праці волонтерів стало створення масштабної й потужної мережі волонтерських організацій як всеукраїнського масштабу, так і регіонального, місцевого. На сьогодні понад 90% українців так чи інакше долучаються до волонтерства. Важливо також зазначити, що в останні роки кількість здобувачів вищої освіти, які залучаються до волонтерської діяльності різних видів, стрімко зростає.

Волонтерські центри, групи, об'єднання студентської молоді створюються й активно працюють при кожному закладі вищої освіти, при численних центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, громадських організаціях тощо. Студентські волонтерські організації обирають для своєї діяльності напрями й види роботи, які відповідають їхньому професійному вибору та актуалізують знання та навички, затребувані в їхній майбутній діяльності. Такий Волонтерському центрі «Від серця до серця» Регіонального комплексного Науково-методичного центру інноваційних технологій освітнього процесу функціонує і в Рівненському державному гуманітарному університеті.

Волонтерська діяльність здобувачів дає можливість розширити їхній професійний досвід саме у практичній діяльності із соціально вразливими верствами населення, експериментувати з використанням змістового компонента підготовки майбутніх педагогів до волонтерства.

Участь майбутніх педагогів у волонтерській діяльності сприяє формуванню в них лідерських якостей: активності й енергійності, емоційної врівноваженості,

креативності, прагнення до досягнень, упевненості в собі, завзятості, надійності, відповідальності, незалежності, товаришкості. Здобувачі, які успішно поєднують навчання із громадською, волонтерською діяльністю, мають набагато більше шансів стати згодом не просто керівниками колективу, але і його неформальними лідерами, людьми, які багато в чому можуть впливати на психологічну атмосферу, міжособистісні відносини, сприяти виконанню іншими людьми своїх функціональних обов'язків. Активне залучення здобувачів до волонтерської діяльності позитивно позначається на їхньому становленні і як майбутніх лідерів дитячого колективу.

У Волонтерському центрі «Від серця до серця» Регіонального комплексного Науково-методичного центру інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ на сьогодні задіяно понад 150 здобувачів вищої освіти, які систематично організовують і проводять різноманітні заходи, акції, здійснюють різновекторну волонтерську роботу. Це, передусім системна допомога КЗ «Рівненський обласний будинок дитини, реабілітований центр та паліативна допомога дітям» РОР; збір коштів на потреби ЗСУ, благодійні акції, флешмоби, дискусійні групи, панельні дискусії, конкурси.

Проведене опитування волонтерів Центру «від серця до серця» засвідчило, що волонтерська діяльність інтегрує майбутніх педагогів у ту соціальну ситуацію, в якій вони зможуть самостійно освоювати новий досвід, приміряти на себе різні соціальні ролі, ухвалювати рішення, аналізувати свою діяльність і вчинки, що, своєю чергою, підвищує якість життя молоді й сприяє розвитку ініціативи, відповідальності, підвищенню рівня толерантності.

Опитуванням було відзначено, що на момент проходження практики здобувачі, які активно займалися

волонтерством, вже були в курсі того, як організувати людей, що робити при позапланових ситуаціях; уміли самостійно оцінити свою роботу й побачити недоліки, особисто висувати ініціативи; проявляли гнучкість на заняттях, будували дружні відносини з учнями й педагогічним колективом школи. В результаті, вони демонструють найбільш наближену до ідеалу модель молодого педагога-лідера.

Аналіз досвіду діяльності Волонтерського центру «Від серця до серця» Регіонального комплексного Науково-методичного центру інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ дає підстави для висновку, що, волонтерська діяльність має значні можливості для підготовки майбутніх педагогів до виховної діяльності, оскільки створює умови для їх повноцінного особистісного та професійного розвитку, формує їхні ціннісні установки, розвиває професійні якості, професійну компетентність, духовність, креативність й ін. Участь у волонтерській діяльності дасть змогу майбутнім педагогам навчитися самостійно планувати свої дії, створювати соціально значимі проєкти, долати труднощі, а це в майбутньому дозволить їм стати такими педагогами, які здатні вести за собою майбутні покоління, здатні відбудувувати країну в післявоєнний період.

Список використаних джерел

1. Загальна декларація волонтерів, прийнята на XI конгресі Міжнародної асоціації волонтерів. Права людини: навч. посіб. Київ: Просвіта, 2002. С. 67-80.
2. Зверева І. Д., Безпалько О. В., Зімовець Н. В. Волонтерство. Порадник для організатора волонтерського руху. Київ: ВГЦ «Волонтер», 2001. 552 с.